

INFORMAȚII GENERALE

Titlul proiectului	Realizarea documentației tehnico-economice aferente obiectivului de investiții „Reabilitare clădire Calea Aurel Vlaicu, nr. 41-43 Arad (Casa M.A.R.T.A.)” – Fosta clădire administrativă a Fabricii ASTRA
Finanțator	Institutul Național al Patrimoniului – INP
Program de finanțare	Timbrul Monumentelor – TMI
Beneficiar	Municipiul Arad
Perioada de implementare	mai 2022 – iunie 2023
Buget proiect	167.909 lei total: <ul style="list-style-type: none">- 139.868 lei – nerambursabili- 28.041 lei – contribuție proprie
Scopul proiectului	Realizarea documentației tehnico-economice, respectiv, servicii de proiectare – Faza D.A.L.I. pentru reabilitare clădire Calea Aurel Vlaicu, nr. 41-43 Arad (Casa M.A.R.T.A.) – Fosta clădire administrativă a Fabricii ASTRA
Activități previzionate	Elaborarea documentației tehnico-economice la faza D.A.L.I. Publicarea a 2 comunicate de presă la semnarea contractului de finanțare, respectiv, finalizarea proiectului. Deschiderea unei secțiuni dedicate proiectului pe site-ul Municipiului Arad. Constituirea unui grup local de lucru format din reprezentanți ai comunității și specialiști din diverse domenii relevante pentru atingerea obiectivelor privind revitalizarea monumentului istoric. Realizarea unui sondaj online pentru evaluarea gradului de cunoaștere a clădirii monument istoric în rândul cetățenilor

MUNICIPIUL ARAD

310130 Arad -România - Bd. Revoluției 75 - tel. +40-257-281850- fax +40-257-284744
www.primariaarad.ro - pma@primariaarad.ro

Informații clădire monument

Aradului și colectarea unor idei pentru organizarea de activități în incinta acesteia.

Organizarea unei acțiuni de angajare a comunității, educație și conștientizare privind valorile monumentului istoric, în colaborare cu școlile locale, mediul academic și cultural.

Casa M.A.R.T.A, construită în perioada 1900-1910, este clădirea în care a funcționat prima fabrică de automobile și motoare de pe actualul teritoriu al României, reprezentând epoca de pionierat a industriei de automobile.

De la înființare până în 1914, aici s-au fabricat 650 de autoturisme și autobuze, iar începând cu 1912 și camioane Daimler. În timpul Primului Război Mondial fabrica a fost obligată să intre în slujba armatei, prin reconversia treptată spre producția de avioane. În 1918, Fabrica M.A.R.T.A și Fabrica de Vagoane WEITZER au fost unite în Societatea ASTRA. Din acel moment, s-a numit Fabrica de Motoare și a produs autoturisme, camioane, autocamioane, stropitoare, cu motoare pe benzină și gaz metan, mașini unelte de precizie și avioane. În 1926, fabrica s-a desființat și utilajele au fost transportate la Brașov, unde s-a înființat Întreprinderea Aeronautică Română. În urma reprofilării pe producția de vagoane și material rulant în cadrul Uzinei de Vagoane Astra Arad, clădirea a avut funcțiunea de clădire administrativă și ulterior a fost sediul Centrului de calcul.

Prin amplasare, formă constructivă și destinație industrială specifică începutului de secol XX, cu amprenta multiculturalității din zonă, clădirea are valoare istorică pentru industria constructoare de mașini din România și Arad. Situat pe Calea Aurel Vlaicu nr.41-43, imobilul, construcție și teren este înscris în inventarul bunurilor aparținând domeniului public al Municipiului Arad, după acceptarea ofertei de donație din partea SC Astra Rail Industries Arad în 2020.

Forma terenului în plan este dreptunghiulară, cu dimensiunile aproximative de 62.57mx61,04m, iar suprafața terenului este de 3.799mp. Conform Ordinului MCC nr.2828/2015 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată, și Listei monumentelor istorice dispărute, clădirea este clasată ca monument istoric, grupa B reprezentativ pentru patrimoniul cultural local, înscrisă la poziția 262 din LMI2015, cod AR-II-

MUNICIPIUL ARAD

310130 Arad -România - Bd. Revoluției 75 - tel. +40-257-281850- fax +40-257-284744
www.primariaarad.ro - pma@primariaarad.ro

m-B-00585-Fosta clădire administrativă a Fabricii ASTRA, Calea Aurel Vlaicu 43, anul 1900-1910.

Clădirea are regimul de înălțime variabil, desfășurat pe nivelele S+P+IE+Turn – subsol, parter, etaj parțial și terasă cu turn circular, care domină dezvoltarea pe verticală, cu o suprafață construită la sol de 2.872mp., iar suprafața desfășurată este de 3.203mp.

Stilul arhitectural este Art Nouveau. Fundațiile sunt continue de cărămidă cu stâlpi și planșee realizate parțial din beton armat, cu grinzi metalice sau din lemn. Acoperișul este de tip șarpantă din lemn cu învelitoare de țiglă sau tablă, pe zona de turn. Ca formă, parțial, tâmplăria ferestrelor este semirotondă fără ornamente, iar spre stradă sunt montate grilaje metalice de diferite tipuri și modele.

Clădirea se află într-o stare avansată de degradare, atât la interior cât și la exterior, deoarece în ultimii 15 ani nu s-a desfășurat activități în incintă. Degradările sunt active, de intensitate critică, ce impun intervenția urgentă.

S-au identificat degradări la nivelul structurii clădirii, în special al planșeelor din lemn și al bolțișoarelor de cărămidă, ca urmare a degradării elementelor constructive de susținere a șarpantei, șipșilor și învelitorii, care au facilitat pătrunderea apei și a fenomenelor meteo nefavorabile, determinând surpări și prăbușiri locale ale acoperișului și ale planșeelor.

Intervențiile pentru recompartimentări ulterioare parazitare au determinat la nivelul zidăriei de cărămidă fisuri și crăpături longitudinale sau transversale. La subsol, pe zona accesibilă, unde nu sunt prăbușiri ale planșeelor sau pereților, nu se observă tasări sau dislocări ale fundației de cărămidă a clădirii. Se remarcă degradări prin desprindere și exfoliere ale tencuielilor interioare și exterioare, precum și ale pardoselilor încăperilor, atât ca urmare a infiltrațiilor continue de apă, cât și din cauza intervențiilor ulterioare de placare a pereților și a pardoselilor cu diferite materiale, pentru mascarea defectelor construcției. Scările interioare din beton și balustrada metalică se prezintă într-o stare acceptabilă, dar scara a fost placată cu elemente de PVC lipit, în prezent murdar și exfoliat. Terasa care se deschide la baza turnului are crenelurile completate în golurile din construcție cu parapete din lemn parazitare, deteriorate. Pardoseala terasei este din plăci de piatră. Tâmplăria exterioară și interioară este din lemn, degradată, cu ochiurile de sticlă sparte 90%. Lemnul este putred și degradat,

MUNICIPIUL ARAD

310130 Arad -România - Bd. Revoluției 75 - tel. +40-257-281850- fax +40-257-284744
www.primariaarad.ro - pma@primariaarad.ro

	elementele mobile nu mai pot fi utilizate, iar feroneria lipsește în mare parte.
Date contact beneficiar	Email: pma@primariaarad.ro registratura@primariaarad.ro Tel.: +40-257-281850, int.142 sau int. 282
Date contact finanțator	https://patrimoniu.ro Secțiunea Contact

